

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 75.

Joi 4 (16) Aprilie

1885.

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 9 franci } în aurŭ sŭn în hăr-

„ șese „ 18 „ } tiă cu adausul a-

„ unŭ anŭ 36 „ } giului.

Rugămŭ pe domniŭ abonenți, ca să binevoiască a-și reînoui de cu vreme abonamentulŭ, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Brașovŭ, 3 (15) Aprilie 1885.

S'a terminatŭ și comedia cea mai nouă din Clușiu. Vorbe late și umflate, declamațiuni seci despre pretinsulŭ pericolŭ, ce ar amenința pe Maghiari din partea pacinicilor lorŭ conlocitori români și sași, unŭ șirŭ de Eljen-uri în onorea marelui patriotŭ „făr de patriă,“ unŭ buchetŭ alesŭ de insinuări și calumniări la adresa Nema-ghiarilorŭ de caracterŭ și de omenia — eată în puține cuvinte cuprinsulŭ epocalei bălăbăneli jidano-armeno-maghiare din fosta capitală a Transilvaniei.

Foile maghiare însăși nu mai știu cum să justifice demonstrațiunea „grandioasă,“ ce au aranjat-o Clușienii în potriua națiunilorŭ conlocitoare nemaghiare. Nicŭ aceste foi nu mai știu cum să motiveze o astfelu de procedere dușmană și neprecugetată.

Șapte-spre-zece ani au trecutŭ, de când s'a decretatŭ unilateralŭ fusiunea Transilvaniei cu Țera un-gurască. De atunci totŭ Maghiarii sunt la putere. Guvernulŭ din Peșta a făcutŭ ce a voitŭ cu acestă țără; dieta 'i-a lăsat-o pe mână; nimeni nu l'a controlatŭ, pentru că nimeni nu cunoscă neajunsurile și durerile ei. Maghiarii din Ardélŭ au primitŭ toți posturi grase și mandate de deputați în schimbulŭ serviciilorŭ de mameluci, ce le-au făcutŭ guvernului. S'au creatŭ o mulțime de legi în favoarea lorŭ, în frunte cu legea pentru regularea posesiunii, care le dă arme în mână spre a puté deposedá pe țeranii români. S'a restrânsŭ din ce în ce mai multŭ cerculŭ libertății Românilorŭ și alŭ Sașilorŭ. Pentru ca să fie Ungurii liniștiți nu s'a executatŭ nicŭ măcarŭ unŭ singur pa-ragrafŭ din legea de naționalitate. Arbitriulŭ și violența cea mai nerușinată domnescŭ de ani în cele mai multe județe, terorismulŭ celŭ mai cumplitŭ se exercită de cei mari ca și de cei mititei în contra cărturarilorŭ români, preoți și mireni. În specialŭ față cu poporulŭ românŭ este proclamatŭ războiulŭ de nimicire națională sub masca apărării statului. Tóte s'au făcutŭ dér pe voia Maghiarilorŭ ardeleni.

Și totuși după 17 ani de domnia un-gurască pressa maghiară precum și cei ce pretindŭ a reprezentá ađi societatea maghiară, dau alarmă prin țără, că Maghiarii din Transilvania suntŭ atacați și amenințați, că de aceea trebuie să se apere și să se pună în stare defensivă.

Unde suntŭ marile rezultate ale uniunii Transilvaniei cu Ungaria dacă nicŭ după 17 ani

de domnia un-gurască Maghiarii ardeleni nu-și vedŭ asigurată naționalitatea în acestă țără? Nu vedŭ foile maghiare, că argumentele, cu cari debutéză pentru reuniunea de maghiarizare, răstórnă motivele ce s'au adusŭ la 1848 nu mai puținŭ ca la 1867 din partea maghiară pentru uniunea Ardélului cu Ungaria? Căci dacă n'au pututŭ isbuti până acum Maghiarii de a-și asigurá naționalitatea, avéndŭ aprópe 20 de ani putere absolută asupra Transilvaniei, cum credŭ ei că și-o vorŭ puté asigurá în viitorŭ, care se complică din ce în ce mai multŭ și care din anŭ în anŭ împuținează șansele celorŭ ce voiescŭ să se impună prin forță și terorismŭ?

Demonstrațiunile din Clușiu scimŭ că sunt trase de pŕŭ, scimŭ încă și mai multŭ, că marea majoritate a poporului maghiarŭ, sätulŭ de rezultatele produse pân' acum de fanfaronadele celorŭ dela putere, privesce cu disgustŭ la unel-tirile seci de felulŭ acesta și dacă nu se opune, cauza este că și elŭ suferă sub presiunea terorismului celorŭ ce agitéză „în numele statului.“ Cu tóte astea trebuie să recunósemŭ că firulŭ roșu, ce trece prin tóte acțiunile și reacțiunile teroriștilorŭ, conține o mărturisire de mare prețŭ pentru noi Români, mărturisirea impotenței lorŭ față cu puternica desvoltare a poporului românŭ.

„Guvernulŭ maghiarŭ nu ne-a pututŭ cuceri Ardélulŭ, trebuie să ni-lŭ cucerimŭ noi, societatea maghiară din Ardélŭ!“ esclamá șovinistiŭ din tóte părțile.

Adevăratŭ este. Ardélulŭ e stăpănitŭ de Ungurŭ, dar nu este maghiarŭ precum n'a fostŭ nicŭ odată și nicŭ că va fi vre-odată maghiarŭ. Ne pare bine că s'a lămuritŭ odată acestă importanță cestiune.

Sperămŭ că acumŭ vorŭ înțelege în cele din urmă și aceia, cari ne totŭ îndemnă să ne împăcămŭ cu Maghiarii, de ce acestă împăcare este imposibilă. Maghiarii nu se mulțumescŭ nicŭ cu aceea d'a governa peste Ardélŭ ei voiescŭ să lŭ cucerescă pentru maghiarismŭ.

Eată cauza din care până ađi nu este dusă în împlinire nicŭ uniunea cu Ungaria, pe care își întemeiază teroriștiŭ titlulŭ de cucerire; étă de ce Românulŭ ardelenŭ este despoiatŭ de dreptulŭ sŭu electoralŭ printr'o lege măiestrită aristocratică-feudală; étă de ce suntemŭ prin totŭ felulŭ de apucături despotice scoși afară din templulŭ constituțiunii un-guresci; étă pricina că ni se amenință chiar libertatea noastră individuală, când voimŭ să ne folosimŭ de ea spre întărirea naționalității române.

Remâne acum, ca la rândulŭ nostru să luămŭ grabnicŭ măsurile cele mai energice spre a respinge návala nebunescă a celorŭ ce se încumetă a cuceri cetățuia limbei și a naționalității noastre.

Să fimŭ cu tăria și cu credința, căci luptă sfântă avemŭ să luptămŭ și biruința va fi pe partea celorŭ ce vorŭ înaintá sub flamura dreptății!

CRONICA POLITICĂ.

„Standard,“ care a adusŭ cea dintăiu scire despre lupta dintre Ruși și Afgani la riulŭ Kușk, a primitŭ dela corespondentulŭ sŭu informațiunea, că Rușii înaintéză dealungulŭ țărmilorŭ riului Murghab. Dacă acestă scire se va adevăra, atunci dispăre și cea din urmă rađa

de speranță despre o pacinică rezolvare a conflictului anglo-rusŭ. „Kölnische Zeitung“ a primitŭ din Petersburg o telegramă, care spune că generalulŭ Obrutșev ar fi datŭ generalului Komarov instrucțiuni, contrare vederilorŭ politice ale lui Giers. Ba chiar s'a răspânditŭ în Petersburg șgomotulŭ, că Komarov s'a numitŭ comandantŭ supremŭ și peste teritorulŭ Turchestanului și că a primitŭ multe imputerniciri. Se mai dice, că unŭ consiliu de războiu, ce s'a ținutŭ Marți, în săptămâna trecută, sub președința Țarului, ar fi hotărîtŭ ca să se trimetă spre Afganistanŭ, câtŭ mai neîntărziatŭ, tóte trupele disponibile. Prin urmare pericolulŭ războiului nu s'a micșoratŭ intru nimicŭ. Cu tóte acestea, în Berlinŭ situațiunea nu se consideră atâtŭ de critică, încâtŭ să nu se pótă face tractări directe între Londra și Petersburg; numai dacă acestă va fi cu neputință, atunci va interveni o a treia putere. Dar cu greu va isbuti o astfelu de mijlocire, după ce se știe, că Rusia e dispusă a se război cu Anglia, fiind-că partida militară se întărește totŭ mai multŭ.

„Pall Mall Gazette“ a primitŭ din Petersburg scirea, că generalulŭ Komarov a primitŭ ordinŭ să nu înainteze peste pozițiunile, ce le-au ocupatŭ anteposturile rusesci la 16 Martie, dacă cumva Afganii nu vorŭ înainta din Pendșdeh. Mai departe i se spune foiei englese, că lupta au provocat-o Afganii, cari părăsindŭ Pendșdehulŭ în mase mari au ocupatŭ nisce pozițiuni, de unde amenințau flancurile și spatele trupelorŭ rusesci. Komarov a protestatŭ de două ori, dar înzadarŭ. Perderile Rușilorŭ au fostŭ de 40 de morți și răniți. „St. Petersburger Zeitung“ dice, că Komarov a răspunsŭ guvernului sŭu; elŭ spune că Afganii au încercatŭ să-lŭ înconjore și decŭ a fostŭ silitŭ să-i atace. — „Pol. Cor.“ află din Petersburg, că comandantulŭ supremŭ alŭ cercului militarŭ alŭ Petersburgului, marele principe Vladimir Alexandrovici, a fostŭ însărcinatŭ de împăratulŭ, să inspecteze trupele și fortificațiunile din Archangelsk. De asemenea administrațiunea supremă a marinei a dispusŭ stabilirea unei comunicațiuni regulate de vapóre între Archangelsk și Novaja-Semlja.

Guvernulŭ italianŭ e în tractări cu regele Abisiniei, pentru a obținé dela acesta asigurarea, că nu va împedea trupele italiene de a înainta dela Massauah la Keren. Cu tractările e însărcinatŭ căpitanulŭ Ferrari. Cei din Roma se temŭ, că regele Ionŭ alŭ Abisiniei nu va consimți la acestŭ pasŭ alŭ Italiei. Înaintarea trupelorŭ italiene e necondiționatŭ necesară, fiindcă peste vară căldura din Massauah e de nesuportatŭ, pe când Keren, prin pozițiunea sa ridicată, are o climă mai rece. Înaintarea acestă însă inspiră unorŭ puteri neîncredere și punŭ întrebarea, că ce caută Italianii la Marea roșă. Dar o parte din pressă ne lămuresce lucrul: e vorba de ocuparea Egiptului de cătră Italia, în casŭ când Rusia și Anglia s'arŭ vedé silite a se încăera; foile din Roma însă se exprimă cu hotărire în contra unei astfelu de ocupări, dicéndŭ că unŭ pasŭ ca acesta ar mări pericolele pentru Europa și n'ar aduce bune róde. Noi credemŭ însă, că foile din Roma nu suntŭ din inimă în contra cooperării Italiei în Egiptŭ, și numai se prefacŭ a fi îngrijate. Faptulŭ rămâne, că Anglia cu Italia suntŭ înțelese în privința acestă.

Petrecania din Clușiu.

Mare supărare pe „Koloszvari Közlöny,“ pentru că corespondentulŭ nostru a vorbitŭ de „petrecania“ Ungurilorŭ din Clușiu. „Epitetulŭ acesta,“ dice foia maghiară, „ni-a atinsŭ urechile în modŭ neplăcutŭ, pentru că n'a fostŭ așa și pentru că nu dorimŭ ca să fie așa.“ După acestă se încercă a ne dovedi, că membrii adunării constituante a reuniunii de maghiarizare nicŭ nu s'au întâlnitŭ afară de ședințe; după adunare n'a fostŭ nicŭ măcarŭ unŭ prânzŭ comunŭ. Numai o cină s'a arangiatŭ la birtulŭ „Ujvilag,“ dér nicŭ acestă n'a avutŭ caracterulŭ unui banchetŭ. Pentru aceea preținși 300 de bărbați „ca lei“ pe cari 'i-a întrănitŭ „sfânta iubire de patriă,“ s'au sfătuitŭ cu atăta serioșitate, încâtŭ „chiarŭ și unŭ Star-

cevic, Cassagnac și ateistul Bradlaugh (*Kol. Közl.)* îl face șvabul scriindu-lă Bradlau) ar pute să învețe ceva dela strășnicii luptători din Clușiu.

Ce e dreptul, inchipuirea celor din Clușiu e mai mare decât s'ar pute crede. Așa și-a inchipuit și brósca, că póte să se umfle ca un bou, dar a páit'o sërmana.

Se pare, că *Kol. Közl.* nu prea are încredere în serioșitatea celor din tagma reuniunii de maghiarisare, căci díce: „Orí dórã vorbindu de »petrecaniã,« onoratul nostru colegu Mureșianu vede umbra ce-o aruncã înaintea sa viitorul? Acésta nu o va concede Dumneșulú Maghiarilorü.»

Bine, dar nicí Dumneșulú Romãnilorü nu se va spãria de serioșitatea jidano-arméno-maghiarã a Clușenilorü.

Incã unü cuvînțelü.

Kol. Közl. gãsesc, că i s'a făcutu nedreptate lui Moldován Gergely, fiind-cã a fostu classatü între Romãni maghiarisatü. Ei bine, declarãmu, că corespondentulü nostru făcea mai bine dacã nicí nu mai amintea de Moldován Gergely. Unü Ungurü mai multü orí mai puținü, unü renegatü mai multü orí mai puținü ce impórtã? Pe Moldován l'amü ștersü cu totulü din listã, și din casã că a purtatü odatã cióreci romãnesci nu voimü nicidecum sê-i facemü onórea, de a'lü reclamã pentru noi. Rêmãie Ungurü și sê ne »slãbescã cu romãnitatea sa de nascere,« pentru care nu dãmü nicí o pipã de tutunü.

Totü așa Romãni ca și Moldován suntü și Câmpian János și Márku Miklos etc., carí au felicitatü prin telegrafü adunarea din Clușiu. Ii ștergemü din listã definitivü și rugãmü pe »Kolozs. Közl.« sê publice scrisorile aprobãtoare, ce díce că le-a mai primitü dela diferiți »Romãni« din țerã, pentru, ca dacã cumva au purtatü și aceștia vre-odată cióreci romãnesci, sê-i ștergemü din catalogü, căci Romãni înaintea nóstrã nu mai potü fi!

SCIRILE DILEI.

În ședința a doua a sinodului din Sibiu secțiunile și-au făcutü rapórtelã asupra alegerilorü de deputați, s'au alesü diferitelã comisuni, s'au acordatü câte-va concedii și s'au trecutü la secțiunil rapórtulü generalü alü consistorului plenarü, unü proiectü de statute pentru fondulü de pensiuine alü funcționarilorü bisericesci, unü rapórtü în afacerea fondului pentru pensionarea invățatorilorü, propunerea consistorului în afacerea invățatorilorü ambulanti și mai multe petițiuni.

— 0 —

În comuna Ponorü se va înființa o școlã de statü. Asta' i oul roșu ce l'a adusü din Peșta comunei inspectorulü scolarü Rethi. De asemenea cu începutul anului scolarü viitorü se vorü deschide școle de statü în Deva.

— 0 —

Pentru construirea căii din pasulü Surducü lângã Petroșeni, ministrulü comunicațiunii a mai datü din bugetü alți 10,000 fl.

— 0 —

În 22 și 23 Aprilie n. se va ține țergü de vite în Sãmbãta inferiórã din comitatulü Fãgãrașului. Acestü țergü este celü dinteu dupã alü Fãgãrașului.

— 0 —

Aflãmü, că d. I. Graf, instructorulü de croitü, ar dorí a deschide unü nou cursü spre invățarea desemnului de croialã și a croitului hainelorü de dame, decã se

vorü înscrie mai multe eleve. Amü avutü în persónã ocasiunea a ne convinge despre succesulü admirabilü, ce au avutü unele din eleve, care au cercetatü primulü cursü, și putemü recomanda cu încredere metodulü practicü de instruire alü d-lui I. Graf și a îndemnã totodată la o câtü mai numérosã participare și la alü II-lea cursü. Órele de instrucțiã vorü fi înainte și dupã prãndü. Plata pentru unü cursü este dela 10—15 fl. Elevele lipsite de mijlõce se vorü luã în considerare la hotãrirea prețului.

— 0 —

Mãne sêrã 5 Aprilie v. se va da la teatrulü naționalü din Bucureșci unü balü, sub patronagiulü Reginei, pentru ridicarea unei statue poetului Bolintinenu.

— 0 —

Atragemü atențiunea domnilorü inserenți asupra catalogului de diare anuțatü la finea colõnei a treia din pagina a treia a föiei nóstre.

Sinodulü diecesei Aradului

La 31 Martie v., dupã ceremonialulü îndatinatü, Présfinția Sa Episcopulü Aradului Iónü Meșianu a deschisü sinodulü diecesanü aradanü prin urmãtorulü discursü, pe care l'ã publicãmü în întregü cuprinsulü lui ca fiindü o dare de sémã despre activitatea Sa de 10 aní ca Episcopü:

Christosü a înviatü, Domnilorü deputați! Cu mare bucuriã vë salutü și la începutulü acestei sesiuni sinodale, Domnilorü deputați, vë salutü din inimã ca pre cei împreunã lucrători cu mine în viaa Domnului, avendü ferma speranță, că și în cursulü acestui periodü vë veți implini cu devotamentü chiamarea Domnilorü vóstre.

Suntemü la începutulü unui nou periodü alü vieții și activității sinodali, de care se bucurã sãnta nóstrã bisericã, Domnilorü deputați; decí mē simțescü fericite, că și în acestü periodü aflü între Domniele vóstre, — cu puține escepțiuni, — mai pre toți acei fii demni ai diecesei nóstre aradane, cu carí de 10 aní încõce amü conlucratü împreunã la posibilã regenerare a acestei diecese; ér dacã totuși vedü și lipsindü dela acestü sincdü pre unii dintre vechii nóștri conlucratori, nutrescü speranța, că cei ce se înfațișezã acumü pentru prima órã între noi, vorü fi totü atâtü de buni și zeloși conlucratori în viaa Domnului.

La acestü sinodü se implinescü 10 aní, Domnilorü deputați, de când bunulü Dumneșu, carele conduce destinele omului, prin sinodulü diecesanü din 1875, m'a chematü la înalta demnitã archierescã și la conducerea acestei diecese de Dumneșu binecuvântate. Suntü așa dar 10 aní, Domnilorü deputați, de când am conlucratü și cenlucru cu Domniele vóstre în viaa Domnului.

Dupã unü asemenea restimpü îndelungatü, eu unulü datorü sum a mulțami lui Dumneșu pentru tóte binefacerile sale spre mine, ér dupã aceea datorü suntemü, Domnilorü deputați, în consciința chemãrei nóstre, a dá sémã de rezultatele activității nóstre din trecutü, atâtü față cu alegătorii nóștri, câtü și față cu publiculü nostru, pentru ca sê oferimü tuturorü ocasiune a cunósce câtü mai bine, nu numai rezultatele activității nóstre din deceniulü trecutü, dar și neajunsele, cu carí avurãmü a ne luptã și așa a se pronunța asupra nóstrã; ér pentru ca pronunțarea sê pótã fi câtü mai justã, datorü suntemü, domnilorü deputați, a amintí măcarü numai câteva și din neajunsele, ce amü întempinatü în lucrãrile nóstre.

Deși sinodalitatea nóstrã datézã dela 1870, când s'au întrunitü prima datã sinódele nóstre eparchiali pe basa statutului organicü, totuși greutățile începutului și lipsa mijlõcelorü de-o parte, apoi cele 2 schimbãri în scaunulü episcopescü alü Aradului, între anii 1872—1874 de altã parte, n'au permisü a se face ceva înbunãțiri mai însemnate în starea de mai înainte a diecesei; astfel dar, — precum se scie — pãnã la 1875, când fü alegerea și introducerea mea în scaunulü archierescü, diecesa luptã cu o mulțime de neajunsuri.

Dintre tóte acelea neajunsuri, pe aici prin centru, nu voiu aminti decâtü starea cea neglãsã a institutului nostru pedagogico-teologicü, singurulü nostru institutü superiorü de culturã în diecesã, focalariulü, din care au a eși preoții și invățătorii nóștri, luminătorii poporului nostru, spunendü-vë Domnilorü deputați, cumcã nicí acestü institutü nu era în stare coréspunșetóre.

Despãrtãmêntulü pedagogicü se a-lãpõstia într'o casã vechiã aprópe ruinatã, donatã diecesei de fericitulü Sava Arsiciu, curendü dupã înființarea preparandiei (1812), ér obiectele de invățãmêntü le propuneau 2 profesori și 1 catichet, toți bărbați distinși, dér îmbetrãniți în serviciu cu lefa de 3—400 fl. pe anü. Din asemenea cause acelü institutü în douë rënduri fü admoniatü de guvernü, și consistorulü provocatü a-lü readuce în stare coréspunșetóre.

Despãrtãmêntulü teologicü stã și mai réu, căci n'avea nicí măcarü localulü sêu propriu, ér prelegerile se țineau în locale streine inchiriate dela privați. La acestü despãrtãmêntü erau numai 2 profesori, cu asemenea lefi slabe ca și cei dela preparandiã, cari profesori mai aveau și alte ocupațiuni.

Din afarã, din diecesã éráși nu voiu aminti multe neajunsuri, ci voiu spune numai, că nu erau nicí scóli, nicí invățători deajunsü, dér nicí dotațiunea coréspunșetóre, precum nu suntü nicí astãđi chiar preste totü, ér școle de fetițe numai una în tótã diecesa.

De asemenea neajunsuri cuprinsã fiindü diecesa la 1875, când fusei eu introdusü în scaunulü episcopescü, grija mea principalã și a nóstrã, a tuturorü, fü Domnilorü deputați, a ne ocupa dupã puținã cu delãturarea neajunselorü, spre care scopü ni-am concentratü activitatea asupra urmãtorilorü întreprinderü mai înteițóre.

1.

Avendü în vedere chemarea nóstrã principalã: de a conlucrá dupã puținã la ridicarea clerului și poporului, bisericã nóstrã cea viuã, în cultura moralã-religiósã, și prin aceștia la perfecțiune, scopulü supremü alü omului; dar considerãndü că aceștia numai prin preoți și invățatori buni se póte ajunge, ér asemenea preoți și invățatori buni numai într'unü institutü pedagogico-teologicü coréspunșetótorü cerințelorü timpului se potü educã: încã în sinodulü din 1875, în care s'a îndeplinitü și introducerea mea în scaunulü episcopescü, ne-am întelesü Domnilorü deputați, a clãdi unü institutü pedagogico-teologicü corespunșetótorü, ceea ce cu ajutorulü lui Dumneșu, totü în același anü s'a și realizatü, parte din unele fonduri disponibile, parte din colecte benevole în diecesã. Înțelegü institutulü acesta, în care ne aflãmü de presinte și care ne-a costatü 35,000 fl.

2.

În urmãtorulü anü 1876, fiind lipsã a se provedea acelü institutü și cu profesorii trebuincioși, și preste aceștia fiind lipsã a ridicã și preparandiã nóstrã la nivelulü preparandielorü de statü: amü înmulțitü cursurile preparandiale dela 2, cum erau mai înainte, la 3, ér posturile de profesori dela 3 la 5, dupã cum prescrie legea statului. De asemenea amü înmulțitü și posturile profesorilorü de teologiã dela 2 la 3, ér mai târziu la 4, precum suntü astãđi. Amü pusü la cale pensionarea profesorilorü emeriți, și înlocuirea lorü cu alții noi, și în fine amü amelioratü lefile dela 3—400 fl. mai întâiu la 600 fl., ér mai în urmă la 900 fl. și 1000 fl. cum suntü de presinte.

3.

Deși în urma celorü de susü ajunserãmü a avê și posturi și lefi mai coréspunșetóre, dar apoi ne lipsea trebuinciosulü numérü de profesori calificați; decí totü în 1876 ne vedurãmü siliți a înființa mai întâiu 2, ér mai apoi 3 stipendii de câte 400 fl. pentru tinerii, carí s'ar pregãti pentru profesurã pre la Universitãți în și afarã de patriã.

4.

Dupã delãturarea neajunselorü pãnã aci înșirate, amü întempinatü o mare lipsã de invățatori în diecesã, de nu se putea acoperi din numérulü celü scăputü pãnã la 40 alü elevilorü de preparandiã; astfel dar la anulü 1877 amü ajunsü la înființarea unui alumneu modestü, deocãmdatã numai pentru 30 de elevi, care în decursulü timpului s'a mãritü pãnã la 80 de elevi, precum este astãđi, provêduți cu cuartiri, viptü și cu alte trebuinte,

FOILETONÜ.

Martirii Crucii din ambele Dacii*).

(Urmare și fine).

Mergea cineva atunci la bisericã pentru dezvoltarea sa intelectualã și moralã, mergea la bisericã pentru de a-i se inspirã amorulü divinü și umanü, mergea la bisericã pentru de a se entusiasma de eroismulü și patriotismulü sfințilorü.

St. Nichita și Urfla. (298—287 d. Cr.)

St. Nichita și Urfla, Mitropolitulü Goției, erau nãscuți în Dacia Australã (Romãnia), dupã cum mărturisesc Ioanü Coropalatulü. Nascerea, crescerea și luminarea St. Nichita au fostü de ceea parte de Istru (pe rîpa stãngã a Dunãrii) în pãmêntulü bãrbãrescü. Biserica Dafnelorü se construi din nou și deveni catedralã Daciei australe. Cerendü trebuința a se înființa o Episcopiiã în acestã

provinciã pentru înlesnirea Romãnilorü de aici, cărora le era prea departe Alba-Iulia, Mitropolitulü Teofilü din Dacia superiórã (celü care a reprezentatü bisericã Daciei la primulü sinodü și a subscrișü cu Urfla preotulü tóte acetelã acestui sinodü, a sfințitü pe Urfla episcopü alü bisericii credincioșilorü din Dafne (Constanțiola). Mitropolitulü Teofilü, mai înainte de a se urcã la pontificatü, inițiã în misteriile creștinismului pe tatãlü St. Nechita, Duce alü Daciei australe, alü cãruí nume se îngropã în obscuritatea acelorü seculi. Acestü Nichita fü botezatü chiar de mânilã Mitropolitului Teofilü și își cãpëtã educațiunea împreunã cu vèrulü sêu Urfla totü pelangã Mitropolitulü Teofilü.

Teofilü, pregãtindü pe acești doi juní pentru apêrarea crucii și a patriei, sfinți pe Urfla episcopü alü Dafnelorü, luãndu-lü cu sine și la primulü sinodü; érá lui Nechita fü însulã curagiulü pentru apêrarea patriei și a religiunii.

Urfla, episcopulü Dafnelorü, cunóscea bine limba Goșilorü, cu ajutorulü cãreia putü întinde creștinismulü asupra barbarilorü cu succesü. Urfla fü celü dinteu, care a trãdusü sfãntã scripturã în limba goticã. Dupã mórtea lui Teofilü se făcü episcopü în Alba-Iulia. St. Nechita suferi mórte cumplitã sub Atanarichü, care porunci, ca sê-lü arđã cu ferü arsü, érá rãmãșițele lui

* La acestü foiletonü vomü adauge în curendü o schițã a faptelorü martirilorü nóștri naționali și bisericesci și a tribunilorü crucii din timpurile mai nouë și rãmãșițele în dilelele nóstre. Red.

mai rămânând încă și acuma câte 30 de elevi afară de alumneu.

5.

Prevădându noi că prin înființarea alumneului se va acoperi numai în parte lipsa de învățători, ér de altă parte esperiându, că fetitele poporului nostru nu prea cerțeză scólele de băieți: totu în 1877 amă conceputu idea înființării scólelor de fete separate de cele de băieți, aplicându pentru acele scóle numai învățătorese, carî pre lângă obiectele de învățământu, se mai instrueze pe eleve și în lucrul de mână, în economia casnică, și în cântu, carî tóte ambiționéză fórté atâtu pre eleve, cât și pre părinții lorú, la învățatură.

Pentru acoperirea lipsei de învățătorese amú deschisú și pentru femeii 3 cursurî preparandiale, din carî până acuma au ieșitu preste 30 de învățătorese, și s'au înființatú 18 scóle noué de fete în diecesa nóstă.

6.

După terminarea acestora Domnilorú deputați avéndu în vedere dotațiunea cea slabă și precariă a preoțimeii nóstre, a trebuitú se ne întorcemú privirea și la ameliorarea acelei dotațiunii, cum și la îngrijirea de véduvele și orfanii preoțilorú; astfelú, — după ce pentru învățatori esistă deja unú modestú fondú, totú în anulú 1877, cu binevoitorulú sprijinú alú sinodului de atunci, am înființatú cunoscutulú fondú preoțescú, carele la finea anului espiratú 1884 ajunse la suma de preste 80.000 fl., cu frumoșá menițiune de a ajutatú acum la începutú numai preoții mai slabú dotați, apoi pe véduvele și orfanii preoțilorú, ér după timpú, de a dotá pe toți preoții nostíri din întreaga diecesă.

Acestú fondú încă dela începutulú lui în anulú 1877 a ajutatú după putința pe multe véduve și orfanii preoțesci, lipsiti de mijlóce, precum ajutatú și ađi pe fórté multe véduve și orfanii sěracl.

7.

Totu în anulú 1877 s'a deláturatú și greutățile și pedecile, ce dela 1865 încóce se opuneau devenirii fundațiunii Elena Ghiba Birta în administrațiunea și posesiunea nóstă, și așa cu ajutorulú lui Dumneđeu primirámú și acea fundațiune, în sumă de 51.000 fl. din a caróru interese se stipendiéză 12 tineri, cu câte 200 fl. pe anú.

8.

Védundu-se că și reședința episcopescă și cancelariile consistoriale suntu în stare slabă și necorespundětóre: în anulú 1878 amú cumpěratú casa vecină, și am ajustatú o de cancelariă consistorială, ér în anulú urmátorú 1879 am eladitú de nou reședința episcopescă, precum se află astăđi.

9.

Totu în anulú 1879 s'a înființatú tipografia diecesană, pe care — cum se scie — am donatú eu dela mine diecesei, și care pelángă alte servitii modeste, făcěde culturę și literaturę nóstre, de presinte mai dispune și de a avere de preste 12.000 fl.

(Va urma)

Ajutorii de preoți în Bucovina.

Cernáuți, Martie 1885.

Amú amintitú în unulú din numerii precedentí ai «Gazetei Transilvaniei», cumcă starea ajutorilor de preoți bătráni este în comparare cu cea a parochilorú fórté deplorabilă. Acestá voescú a o demonstra după putință.

Sublimă este misiunea păstorului sufletescú fără deosebire de rangú, dér pe atâtú de descurájátore pentru păstorii inferiori, cu câtú se védú periclitati, prin nepăsarea prepușilorú lorú, în esistință-le. Ajutorulú de preotú încá este omú și elú voesce se-și vadă ostenéla sa, dacă nu rěsplătită, celú puținú aprețiată, și elú voesce ca se propășescă în sciință, spre a putea fi folositorú bisericeii și națiunei sale. Și óre póte propăși, dacă este silitú de a se îndatori până în grumazú pentru a-și susțineá familia sa și prin urmare îi și lipsescú mijlócele recerute spre cumpěrea de cărți, de care diecesa nóstă are mare lipsă?

Ajutorulú de preotú este o instituțiune, care nu a esistatú nicî odinióră în sinulú bisericeii nóstre ortodoxe orientale, este o instituțiune romano-catolică, care de felú nu se póte împăca cu instituțiunea bisericeii nóstre. În biserica romano-catolică esistă celibatulú și ajutorulú de preotú póte fi strămutatú din locú în locú, fără ca se pătimescă starea și chiámarea lui, pe când la noi cu strămutarea ajutorilorú de preoți, cari suntu și părinți de familiă, se jignesce adeseori interesulú și esistința unei familii întregi. Așa dér, dacă esistă instituțiunea acestá și nu stă în puterea corporațiunii preoțesci a o delátura, celú puținú trebuie se caute Venerabilulú Consistorú a o face celorú lovitî de sórté, de a fi ajutori de preoți, suferibilă.

Mai ántéiu, binevoescă Consistorulú a lucra într'acolo, ca ajutorii de preoți se aibă locuințe corěspundětóre (casă pentru ajutori de preoți), în care se póta locui și se nu fie siliti a ședé în locuințe nesănátóse, ba uneori într'ó casă, care este și bucătăriă și dormitorú pentru familia preotului și pentru servitorii, se nu fie silitá de multeorii soția ajutorului de preotú a erna cu copii pe cuptorú, în scurtú se nu fiá siliti preoții a se muta în fiecare anú dintr'unú bordeiu într'altulú și prin acestá se-și periclitete sěnátaea sa și a familiei sale.

Întrebe Venerabilulú Consistorú pre spiritualulú actualú alú seminarului clericalú de aici, pe părintele e-

xarchú Mihailú Dracinschi, cum a locuitú ca ajutorú de preotú în Revna, și din ce causă i-a muritú soția; întrebe pe ajutorulú de preotú din Toporáuți, pe părintele Constantinú Morariu, cum stă cu sánátatea sa și a soției sale, în ce felú de locuință și-a perditú preotésá părintele Ilarion Dracinschi, ajutorú de preotú din Tereblecea; în ce felú de casă a locuitú părintele ajutorú de preotú din Rarancea, Vasile Jurco, acuma administratorú parochialú în Costișa, cum locueste părintele Popșorú, ajutorú de preotú în Voloca; în scurtú întrebe pre toți ajutorii de preoți cum au locuitú și cum locuescú. și se va încredința despre cele ce spunú.

Altá calamitate este referința neprecisatá între ajutorulú de preotú și parochú. Unú regulativú, «capú de operă» binecunoscutú, dér puținú băgatú în sémă, alú Consistorului archiepiscopescú, desemnézá încát-va referința ajutorilorú de preoți cî parochii sěi, dér cea mai mare parte dintre parochi nu voescú se recunoscă regulativulú amintitú. Se nascú prin acestá gálceve între preoții dintr'ó comună — esemplu fórté frumescú de morală pentru poporú — și nu se aplanéză niciodatá, séu în detrimentulú ajutorului de preotú, pre care ilú strămutá din causă că nu se póte învoi cu parochulú, care este amovabilú. S'a întemplatú și acestá neauđitá și dejositóre faptă, că parochulú ar fi aruncatú în biserică cu colaci după ajutorulú de preotú, despre care ajutorulú de preotú în dreptulú sěu s'a plănsú Consistorului, raportándú și asupra veniturilorú parochului sěu, din care venitú nu i se împărtășesce mai nimica; ce a urmatú din causă acestá? Elú a fostú strămutatú și este și acuma ajutorú de preotú de 13 ani, avéndú 6 copii. Óre părintele Alexandru Popșorú, ajutorú de preotú din Voloca, primesce a treia parte din venitulú parochiei? (cum ăice regulativulú). Are s'ó pață și elú ca și alții, de nu va tăcé. Óre din ce causă s'a cerutú a fi strămutatú părintele Tóderú Bumbacú din parochia Boianului?

Am uitatú se amintescú de acea imprejurare nedrěptă, că anii pentru decenii nu se numěrá ajutorilorú de preoți, ci numai parochilorú, carora pe lângă salariulú de 700 fl. în orașe de 900 fl., 44 de jugurî de pământú și venitulú din parochiă li se numěrá doué decenii câte de 100 fl. Óre nu arú poté reprezentanții preoțimeii se mijlocescă la locurile competente, ca anii pentru decenii se se numere și ajutorilorú de preoți?

Ameliorarea stării materiale a ajutorilorú de preoți ar aduce multú bine, ei nu arú deveni din causă neajunsurilorú amintite indolenti, nu arú fi necesitați mai târđiu a exploata poporulú sieși încredințatú, ca se-și acopere nevoile, ei arú spori și în cultură lucrândú cu inima veselă pentru sporirea binelui bisericeii și a poporului, érá consistoriulú nu ar veni în atâtea perpleșități.

Articolulú precedentú a făcutú multú sänge réu la unii conducători ai preoțimeii, ba unii din ei au începutú a suspiciona pe ajutorii de preoți ca autorii ai articolului cunoscutú. Numėrulú «Gazetei», în care se află articolulú acesta, nu lipsesce nicî de pe masa Eminenței sale Metropolitului Silvestru, care încá trebuie se recunoscă adevėrulú celorú scrise în elú.

Eu unulú suntu din rėndulú profanilorú, dar urmărescú fie-care pasú alú preoțimeii, cu atâtú mai vértosú, deórece védú, că le place laude înalte în adunări, le place lauda prin foi pentru merite, cari nu apartinú lorú, le place cântarea unui versú dulce la urechî ca la copii din légănú, pentru ca se adórmă în pace și se nu aibă mustărî de cugetú.

Greu lucru este a se cunósce pe sine, și trebuie se fimú — pentru că suntemú culti — indulgenți, se primimú și sfaturile opiniunii publice, precum le-au primitú preoții în de comunú prin cetirea «Gazetei Transilvaniei» la conferințele pastorale. Profități și de sfaturile nóstre debile, cari la fiecare ocașiune binevenită nu vorú lipsi. Aduceți-vė aminte și de cuvintele «Candelei» Nr. 3 anulú 1885: «unde nu'î focú nicî fumú nu se aratá.»

M. Scevola.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alú «Gaz. Trans.»)

Pesta, 15 Aprilie. — Preotulú comunei bisericesci evangelicé din Pesta Wilhelm Gyóry, membrulú societății Kisfaludi, cunoscutú ca traducătorú alú poeziilorú clasicí, a muritú alaltaeri sérá la 6 óre. — Partida liberală a primitú neschimbate modificațiunile camerei magnațilorú asupra proiectului de reformă.

Szeged, 15 Aprilie. — În procesulú reínoitú Kóteles, prin interogatoriulú, ce s'a luatú eri polițiștilorú, pandurilorú și păzitorilorú de atunci ai temniței, pare constatatú faptulú că s'au comisú maltratări.

Londra, 15 Aprilie. — Se ăice că în tractările dintre Francia și China s'au ivitú greutăți.

DIVERSE.

Căsătóriă. — D. Teodorú V. Păcățianú din Timișorá și-a încredințatú de soția pe d-șóra Aurora Mercea nasc. Caracioni din Pecica románă.

**

Necrologú. — În sěptámána Pascilorú a rėposatú în Mentone, în Franța de Sudú, Corneliu de Lemeni, doctorandú în medicină, după terminarea studiilorú sale la universitățile din Gratz, Viena și Paris, — în etate de 25 de ani.

Fiă-i țerina ușorá!

**

Căđutú în cursă. — Unú recrutú în Berlinú se prefăcú că este surdú, și fú din causă acestá internatú pe mai multú timpú în spitalulú militarú, unde era observatú de medicí. Era deja se fie eliberatú din slujbă când intr'ó și unú medicú, care scobora pe lângă elú treptele, ăise ca când ar fi vorbitú cu sine: «Sėrmanulú, este așa de mulțumitú și n'are nicî o bănuială, că ađi de diminėtá a luatú din greșalá otravă.» Atunci strigá îndatá celú ce se dedea de surdú, și se apucă cu ambele mánî de pantece. — «Vino, amice», ilú mângáia mediculú, și du-te iute în casarmă, ca se 'ți dea o contra-otravă.

**

Cutremurú de pământú în Italia. — În ăcece l. c. pela 2¼ de diminėtá se simți în Roma o sguduitură grozavă de pământú, care băgá mare spaimă în poporațiune. Sguditura ținu 10 secunde întregi și merse mai ántéiu dela sud-vestú spre nord-ostú, apoi dela nord-vestú cấrá sudú-ostú. Sguditura se simti și în Avezzana și Frosinone. Din Aquila veni șcirea, că în nóptea de 10 l. c. între 2 și 3 óre locuitorii din acestú orașú furá pomeniți din somnú printr'unú cutremurú de pământú. Deodatá se simțiră în patú ca și cândú arú fi legánați. Ușile se deschiseră înděrětú și se observarú și alte semne. Locuitorii din Aquila privescú în acestá sguditură de pământú prevestitórea evenimentelorú rele. Toți își aducú aminte din bėtránî, că pe la 1703 unú cutremurú de pământú, a prefăcutú în ruine bisericile cele mai frumoșe și vechi, precum și jumėtate din casele din acestá cetate. Biserica Maicii Domnului a fostú scăpatá atunci de ruină ca și printr'ó minune. Frontulú bisericii începuse chiar de pe atunci, ca se se plece înainte, dér deodatá se ridicá în susú, ca și când ar fi fostú împinșá de mână nevăđutá a Maicii Domnului.

BIBLIOGRAFIA.

Scóla Practică, magazinú de lecțiuni și materii pentru instructiunea primară, de Vasile Petri, Nr. 11 și 12, pro Faurú și Mărtășorú, cu care se íncheie tomulú III, are următorulú sumarú: Săturarea celorú 5000 de ómenî. Lecțiune practică din istoria biblică. — Roma și Tarentulú. L. p. din istoria universală, schițatá după principiile lui Herbert. — Primăvara. L. p. din învățámantulú intuitivú. — Tractarea Legendarului: Cioroiulú și vulpoiulú. L. p. din limba maternă. — Luna. L. p. din geografia astronomică. — O pagină din trecutulú institutelorú de învățáměntú din Năsėudú. — Miopia scolarilorú. — Conspectú despre starea unei pomării (formularú). Varietăți. — Bibliografiă. — Invitare de prenuměrațiune la «Scóla prectică tomulú IV, care se íncheie cu numėrulú pre Aprilie și costá pe anulú întregú (Aprilie 1885 — Martie 1886) 3 fl. pentru Austro-Ungaria și 10 lei noi pentru România. Prenuměrațiunile a se adresa la redacțiune în Năsėudú (Nossod, Transilvania.)

Unú catalogú nou de ăiare apărú în ediția biroului de espedițiunea anuniurilorú a lui Henrich Schaleh Viena, Stadt, Wollzeile Nr. 14 și se trimite publicului inseratorú. Acestú catalogú se distinge atâtú prin adjustarea sa elegantă tehnică, precum și prin conținutulú sěu. Satisface deplinú scopulú sěu de a fi pentru inserentú unú îndrumarú publicistú fidelú fidelú și de tótá încrederea, fiindú compusú pe basa esperinetelorú practice căștigate într'unú șirú de ani, și în urma informațiunilorú celorú mai esacte. Acestú manualú, importantú pentru inserenți, nu numai că dá deslușire despre tóte foile de ăi și periodíce din Austro-Ungaria și a celorlalte state europene, dér cuprinde tóte statele popórelorú civilizate din lume. Acestú catalogú se trimite după cėrere pentru 50 cr., la inserenți mai mari gratis.

Surah de mătase în colorî, Satin merveilleux, Atlasuri, Damascuri, Ripsú de mătase și Tafta fl. 1.30 metrulú, până fl. 7.20 trámite pentru câte o roche, séu cu bucata întregá fără tacsá valamă în casa mușteriiului, depositulú alú fabricii de mătase a lui G. Henneberg (liferantú al curții regale) în Zürich. Monstre se trámite imediatú. Scrisorile pentru Elveția costá 10 cr.

Editorú: Iacobú Mureșianu.

Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 14 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	93.53	Bonuri croato-slavoane	100.—
Rentă de hârtie 5%	88.45	Despăgubire p. dijma de vină ung.	96.40
Imprumutul căilor ferate ungare	144.50	Imprumutul cu premiu ung.	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	96.—	Losurile pentru regularia Tisei și Segedinului	117.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	79.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	105.50	Renta de arg. austr.	79.85
Bonuri rurale ungare	101.—	Renta de aur austr.	103.20
Bonuri cu cl. de sortare 101.—	—	Losurile din 1860	138.75
Bonuri rurale Banat-Timis	101.—	Acțiunile băncei austro-ungare	843.—
Bonuri rurale transilvane 100.80	—	Act. băncei de credit ung. 279.—	—
		Act. băncei de credit austr. 279.65	—
		Argintul — Galbin	—
		impăratești	5.88
		Napoleon-d'or	9.97 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	61.60
		Londra 10 Livres sterlinge	126.45

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1885.

Cump.	vënd.
Renta română (5%)	85
Renta rom. amort. (5%)	91
„ convert. (6%)	86
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32
Credit fonc. rural (7%)	98
„ „ „ (5%)	81 1/2
„ „ urban (7%)	93
„ „ „ (6%)	87
„ „ „ (5%)	70
Banca națională a României	1150
Ac. de asig. Dacia-Rom.	300
„ „ Națională	225
Aur	15. 3/4 %
Bancnote austriace contra aur	—

Cursul pieței Brașov

din 15 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump. 8.64	Vënd. 8.67
Argint românesc	8.59	8.63
Napoleon-d'or	9.96	9.98
Lire turcesce	11.10	11.15
Imperiali	10.10	10.15
Galbeni	5.76	5.82
Scrisurile fonc. » Albina »	100.50	101.—
Ruble Rusesce	120.—	121.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui **I. Gross.**

Stabilimentul de fortepianuri

al lui

Juliu Jaschik

Brașov, târgul flosului (Flachszeile) Nr. 26 II. Et.

Depositul cel mai bogat de pianuri și pianinuri nou și întrebuințate din fabricile cele mai renumite. Pianuri vechi se iau în schimb. Se primesc și plăți în rate. Cu deosebire sunt a se recomanda: pianuri noue dela c. r. fabricant de pianuri Heitzmann în Viena, lucrute în lemn frumos de nuc, fl. 500; pianuri Mignon, cu cordele încrucișate, în negru fl. 600. Pianinuri de nuc seu negre fl. 450. Afară de acestea este de vëndare un pian întrebuințat de Streicher cu fl. 230, un pian bine conservat de Eisenhut, 7 1/2 octave și cu placă de metal lată fl. 200.

10—10

SINGURULU DEPOSITU SPRE VËNDARE IN COMISIONU PENTRU BRAȘOVU

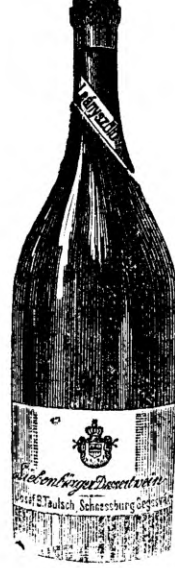
a-lu vinurilor din dealurile transilvane dela IOSIFU B. TEUTSCH, Sighișora

se află la **J. L. & A. HESSHAIMER** in Brașov

Vëndarea se face cu „prețurile originale“ adăogându-se numai spesele efective și adică:

Vinuri albe.		
Vinuri de desert:		
Triest 1882. Medalia de aur.	Butelli întregi jumăt.	fl. cr. fl. cr.
Riesling eminent	1.30	-.75
„ fin	-.65	-.38
Mușcatel „Cabinet“	1.85	1.05
„ fin	-.60	-.35
Leányka-Mädchentraube, suprafin	1.10	-.65
Tramin fin	-.60	-.35
Rozsamplerausstich, „superb“ (Vin grand)	1.30	-.75
Kokellimchen plăcut	-.95	-.55
Ausbruch nat. de Trans. dulce și cu putere, forte fin	2.10	1.25
Vinuri rare.		
Vinuri de cură din 1834, anu destul de vestit	1.60	-.95
Din 1848 Bacator, premiat Viena 1873, Stuhlweissenburg 1878	1.10	-.65
Din 1862 vin de Mediaș	1.10	-.65

Vinuri de masă, (la friptură)		
De Tërnavă mare, alesu,	Hausmarke	-.60 - .35
De Tërnavă mică		-.55 - .35
Vinuri de masă fine		
in sticle tari de 1 Litru, frumosu adjustate. Sticla obiainuta 1 Litru fl. cr. fl. cr.		
Din 1879 vin de masă fin dela Tërnavă mare		-.50 .79
Din 1879 vin de masă ușor, plăcut dela Dunnesdorf K. A.		-.60
Vinuri negre.		
Butelli întregi; jumăt. fl. cr. fl. cr.		
Carbenet „Vin pentru cură“	1.10	-.65
Budai (grosală de struguri de Buda) Vin pentru cură	-.65	-.38
Burgund Vin pentru desert	-.75	-.45
Medoc pentru desert	-.65	-.38
Vin de masă negru din Transilvania	-.60	-.35
Vin de masă negru din Transilvania 1 Litru	-.75	—

Slivovița seu Silvorium din Transilvania (rachiu curat de prune).
Graz 1880 Medalia de argint a statului.
In sticle tari, frumosu adjustate.
1 Ltr. 1/2 Ltr. fl. cr. fl. cr. 1 Ltr. 1/2 Ltr. fl. cr. fl. cr.

1834 Slivovița, Kabinet Trank 2.50 1.50 1875 escelent 1.30 - .75
1848 „cu buchetu deosebit de fin 2.35 1.25 1880 forte convenabil 1.10 .65

Că vinurile mele sunt absolutu curate naturale dau totă garanția.
Liste cu prețurile pentru Engros se trimitu gratis și franco.

Iosif B. Teutsch, Sighișora.

DEPOSITULU CU VËNDAREA IN COMISIONU:
pentru Sibiu: Iohann Billes; pentru Clușiu: Csiki Lukats; pentru Marosvásárhely: Carl Hulflless; pentru Bistrița Adolf Fleischer.

Iosif Both,

ceasornicar, optician și mecanician
IN BRAȘOVU, strada poștei Nr. 661.
recomandă depositul seu bine asortat de
ceasornice de Helvetia, pendule, ceasornice în provasă și de Schwarzwald,
apoi tôte productele optice,
mai cu sémă OCHELARI șlifuiți opticiu-periscopici de aur, argint, nicel, oțel și a.
Se recomandă și la furnisare de
orologie pentru biserică
de construcțiune escelentă; în fine spre aședare de telegrafuri de odăi și de legături telefonice.
TÔTE REPARATURILE DE RESORTU se efectuă iute și estin cu garanția.

Rogu-vē! Cetiți!

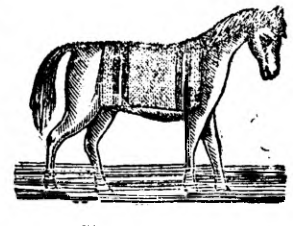
Am cumpăratu întrega provisiune dela o renumită fabrică de pățuri de cai prin licitația cu jumătate din prețulu regulat, și de aceea vëndu cătu va dura acesta provisiune

Nu mai cu fl. 1.75

1550 bucăți dintre cele mai mari, forte gróse, late și

fórtē durabile

PĂTURI de CAL.

Aceste pățuri sunt 190 centimetri lungi și 130 centimetri late, cu bordure (chenare) colorate și de grosimea unei scânduri, de aceea adevecat durabile.
Scrisori de mulțămire și pentru comande dela persoane de incredere stau cu sutele în biroul meu spre convingere, și admoniamu în contra anuncierulo înșelătoare.
Trimiterea cu ban gata, seu rambursă. Ace- te pățuri se espedeză dinic în tôte părțile lumei, și pretutindenea lacu unu efectu estraordinar, de vreme ce se potu întrebuință și ca plapomă de pat, și cari mai inainte au costatu mai multu ca indoitu prețulu.

Adresa: Webwaren-Manufactur

I. H. Rabinovici, WIEN II Schiffamtsgasse Nr. 20.

Mersul trenurilor

pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus
Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35	
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55	
Vințulu de jos	4.04	11.09		Szolnok	11.14	12.28	
Șibot	4.35	11.43		Arad	3.35	5.30	
Orăștia	5.02	12.13		(4.00	6.20	
Simeria (Piski)	5.44	1.22		Glogovaț	4.16	6.39	
Deva	6.05	1.48		Gyorok	4.47	7.19	
Branicica	6.34	2.21		Pauliș	5.02	7.39	
Ilia	7.01	2.54		Radna-Lipova	5.25	8.11	
Gurasada	7.15	3.09		Conop	5.57	8.49	
Zam	7.49	3.48		Bèrzova	6.18	9.18	
Soborșin	8.32	4.37		Soborșin	7.11	10.27	
Bèrzova	9.19	5.30		Zam	7.48	11.18	
Conop	9.40	5.58		Gurasada	8.22	11.57	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27	
Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branicica	9.02	12.57	
Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45	
Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58	
Arad	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46	
Szolnok	4.09	2.10	7.27	Șibot	11.14	4.20	
Budapesta	7.44	6.40	—	Vințulu de jos	11.46	5.06	
Viena	6.20	—	—	Alba-Iulia	12.21	6.15	
				Teiuș	12.53	7.00	

Arad-Timișora			Simeria (Piski) Petroșeni		
	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren omnibus
Arad	6.00	12.30	Simeria	3.08	
Aradulu nou	6.26	12.54	Streiu	3.45	
Németh-Ságh	6.51	1.19	Hategu	4.33	
Vinga	7.28	1.50	Pui	5.19	
Orczifalva	7.49	2.12	Crivadia	6.05	
Merczifalva	8.09	2.30	Banița	6.43	
Timișora	8.58	3.15	Petroșeni	7.00	

Timișora-Arad			Petroșeni-Simeria (Piski)		
	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren omnibus
Timișora	12.25	5.00	Petroșeni	8.56	
Merczifalva	1.16	5.56	Banița	9.37	
Orczifalva	1.34	6.16	Crivadia	10.09	
Vinga	2.04	6.50	Pui	10.48	
Németh-Ságh	2.25	7.11	Hategu	11.26	
Aradulu nou	2.54	7.44	Streiu	12.06	
Arad	3.10	8.00	Simeria	12.37	

Nota: Orele de nopte sunt cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașov.